

[Ingmar Wagner.]

undermundering, som vel slår nogenlunde til, er skjorter og så det par slips, man får. Det skal også nævnes, at soldaterne selv må købe og betale deres aftenkaffe i kasernen, hvis de ønsker at få det.

Der kunne føjes mange andre ting til, som gør, at de få kroner, soldaterne får, så langt fra slår til. Efter kommunisternes opfattelse bør lønningerne hæves til 4 kr. daglig, ens for alle soldater gennem hele tjenestetiden. Soldatens udgifter er lige store, hvadenten han er nylig indkaldt eller han ligger inde på 17. måned. Derfor bør deres lønninger efter vor mening være den samme gennem hele tjenestetiden. 4 kr. er også det beløb, man giver de såkaldte frivilligt menige i rekruttiden, og kan man give dem et sådant beløb, ja, når man overhovedet gør det, må det vel også være udfra den betragtning, at man mener, det er nødvendigt; derfor bør det samme være gældende for de værnepligtige menige.

Det vil heller ikke være forbundet med udgifter af nogen særlig betydning at give soldaterne en månedlig fri orlovsrejse, og det er sikkert også værd at overveje, om man ikke fra militærets side kunne stille busser vederlagsfrit til rådighed for de soldater, der ligger kasererret i Københavns omegn. Det er jo sådan, at soldater f. eks. fra Høveltelejren i forbindelse med en lørdag-søndagsorlov må betale ca. 4 kr. blot for billetten tur-retur til København. Det er jo et problem for disse soldater, som ligger kasereret i nærheden af København; de har simpelthen ikke råd til at betale disse dyre rejser. Man forsøger, som man populært siger, at „tomme“ ind til byen; men det er forbudt ifølge det militære reglement, og soldaterne kan risikere at blive straffet derfor, hvis de bliver taget. Men alene det, at de tvinges ud i noget sådant, viser jo, at der ligger et stort problem her.

Vi har før stillet forslag her i folketinget om, at soldaterne hver dag fik udleveret 10 skattefrie cigaretter. Det har vi gjort udfra den betragtning, at det har kunnet lade sig gennemføre for mandskabet ved Tysklandsbrigaden; derfor mener vi også, en sådan ordning må kunne gennemføres for resten af de værnepligtige. Det var måske værd at overveje, om man ikke skulle give soldaterne disse 10 daglige

cigaretter ganske gratis, da administrationen i forbindelse med uddelingen måske ville blive så kostbar, at det ikke ville kunne betale sig at indkræve det forholdsvis ringe beløb, som cigaretterne koster.

Det er også nødvendigt, at der stilles betydelig mere undermundering til rådighed. I hvert fald må det mindste vel være, at en soldat i løbet af det første år får udleveret mindst 8—10 par sokker. Ligeledes må det være påkrævet, at der bliver stillet mere undertøj til rådighed. Det er problemer, som også officerer har rejst, og som vi er enige med soldaterne om bør løses, ligesom en række officerer i den sidste tid har udtalt sig for adskillige andre forbedringer, som også vi vil være med til at støtte. For eksempel har en række højtstående officerer stillet forslag om, at man stiller et vist antal frimærker og brevpapir til rådighed for soldaterne, og at man giver dem lejlighed til at få gratis aftenkaffe på kasererne.

Man synes måske, at det er en række småting, jeg har nævnt, men det er ting, hvis gennemførelse vil betyde meget, og det er først og fremmest forbedringer, som man har mulighed for at gennemføre, og som ikke vil koste ret meget i forhold til de millionbeløb, der i øjeblikket benyttes til militæret. Jeg tror, at alle er klar over, at soldaternes forhold i øjeblikket er utålelige på grund af den lange tjenestetid og de dårlige kasereringsforhold, man byder dem, og for dog at kunne forbedre soldaternes forhold en smule kunne man gennemføre disse forbedringer, som vort parti har rejst spørgsmål om flere gange her i tinget, og som også kraftigt understøttes af soldaterne og en meget stor del af officererne.

Forsvarsministeren var i sin tale her i tinget den 2. december inde på en række militære forhold og nævnte, at man fra regeringens side nu ville forbedre kasereringsforholdene, og forsvarsministeren sagde direkte, at man ville forsøge at tilvejebringe gode indkvarteringsforhold ved de nye kaserer og skabe de nødvendige lokaliteter også til betjening af mandskabets fritidsinteresser. Det var naturligvis glædeligt at høre noget sådant af forsvarsministeren. Jeg vil da på baggrund af disse udtalelser henlede hans opmærksomhed på Sjælsmark kaserne i Nordsjælland. Det er en af de